

ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อ

โครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

**The effectiveness of public policy implementation for low income earners
through the People's Bank Project Loan a case study of the
Government Savings Bank, Muang District,
Phitsanulok Province**

ชิตชนก ชัยวัฒน์ตระกูล,

ธนัสธา โรจนตระกูล และ โชติ บดีรัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Chidchanog Chaiwattakul,

Tanastha Rojanatrakul and Chot Bodeerat

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : Chidchanog.C@psru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้ายืมเงินและยื่นสินเชื่อ จำนวน 264 คน จากสูตรของยามานะ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.881 สถิติ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และ F-test และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 16 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยรูปแบบข้อมูลเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบ พบว่า ลูกค้ายืมเงินส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการพัฒนาควรดำเนินการ คือ 1) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการที่ผ่านมา ให้เห็นถึง

* วันที่รับบทความ : 14 พฤษภาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 30 มิถุนายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2566

ปัญหา อุปสรรค 2) การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ เพื่อเป็นการทบทวนแผนของโครงการ 3) การประเมินโครงการหรือการประเมินประสิทธิภาพ การประเมินที่ให้เห็นถึงผลสำเร็จของการดำเนินโครงการในเชิงของประสิทธิภาพ และ 4) การพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานต่อไป

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ; การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ; ผู้มีรายได้น้อย; สิ้นเชื่อโครงการธนาคารประชาชน

Abstracts

The objectives of this research are: 1) to study the effectiveness of public policy implementation for low-income earners through the People's Bank Project Loan; 2) to compare personal factors and the effectiveness of public policy implementation for low-income earners through People's Bank Project Loan 3) To study the development of public policy implementation for low-income earners through the People's Bank Project Loan. Conducted according to the integrated research methodology. during quantitative research The sample group was 264 customers who could use and apply for credit from Yamane's formula. The tool was a questionnaire with a confidence value of 0.881. Statistics were frequency, percentage, mean, and standard deviation. and t-test and F-test and qualitative research. and in-depth interviews with 16 key informants. The tools were interview forms, analyzed by descriptive data.

The results of the research were as follows: 1) the level of effectiveness of public policy implementation for low-income earners through the People's Bank Project Loan found that the overall picture was at a high level. 2) The comparison found that customers with different personal factors had different opinions on the effectiveness of public policy implementation for low-income earners through the People's Bank project loan. A case study of the Government Savings Bank, Muang District, Phitsanulok Province and 3) development guidelines found that should be implemented are 1) project evaluation before implementation in the past. to see problems and obstacles 2) Assessment during project implementation To review the plan of the project. 3) Project evaluation or performance evaluation. Evaluation that shows the success of the project in terms of efficiency and 4) improvement of project implementation. in order to bring the past performance to further improve the operation

Keywords: Effectiveness; Implementation Of Public Policy; Low-Income People; People's Bank Project Loan

บทนำ

สถานการณ์ความยากจนในสังคมไทยถือเป็นปัญหาที่ทุกรัฐบาลต่างให้ความสำคัญในการแก้ไขเยียวยา ซึ่งแม้ว่าสถานการณ์ความยากจนของไทยจะลดลงในทุกๆ ปีจากข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือสภาพัฒน์ พบว่า สถานการณ์ความยากจนปี 2563 ไม่ได้เพิ่มขึ้นมากดังที่มีการคาดการณ์ไว้ โดยมีจำนวนคนยากจนในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 4.8 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนคนจนที่ร้อยละ 6.84 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.24 ในปี 2562 หรือคนจนมีจำนวนเพิ่มขึ้น 0.5 ล้านคน (5 แสนคน) จากปีก่อนหน้านั้น การที่สัดส่วนคนจนเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการระบาดของโควิด-19 ที่กระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง โดยเศรษฐกิจไทยในปี 2563 หดตัวลงถึงร้อยละ 6.1 เมื่อเทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.3 ในปีก่อนหน้าด้านความเหลื่อมล้ำก็เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเช่นเดียวกับความยากจน โดยค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคจีนิ (Gini coefficient) ด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในปี 2563 อยู่ที่ 0.350 เพิ่มขึ้นจาก 0.348 ในปี 2562 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563)

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและรายได้ของคนลดลงขณะเดียวกันยังทำให้ครัวเรือนมีภาระค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการป้องกันโรค โดยเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายครัวเรือนเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย มีรายจ่ายลดลงร้อยละ 1.6 ขณะที่ครัวเรือนรายได้สูงมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.76 ทั้งนี้ สาเหตุที่ครัวเรือนรายได้น้อยมีรายจ่ายลดลง เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 และมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด ทำให้ครัวเรือนกลุ่มนี้ที่ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระมีข้อจำกัดในการหารายได้ จึงต้องปรับลดรายจ่ายลง โดยเฉพาะการบริโภคอาหารที่ครัวเรือนรายได้น้อยมีการบริโภคลดลงถึงร้อยละ 4.36 แม้ภาพรวมครัวเรือนรายได้น้อยจะมีรายจ่ายเพื่อการบริโภคลดลง แต่ค่าใช้จ่ายจำเป็นเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะด้านเวชภัณฑ์ และการตรวจรักษาพยาบาล เนื่องจากต้องป้องกันตนเองในช่วงการแพร่ระบาด อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา อาทิ อุปกรณ์การเรียน ค่าเล่าเรียน ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าครัวเรือนรายได้สูงด้วย เนื่องจากครัวเรือนรายได้น้อยจำเป็นต้องซื้ออุปกรณ์เพื่อให้เด็กสามารถเรียนออนไลน์ได้ (ทศพล ชื่นจ่อหอ, 2564) ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และการสื่อสาร ยังพบว่ากลุ่มครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย มีค่าใช้จ่ายในด้านนี้เพิ่มขึ้น เนื่องจากลักษณะการประกอบอาชีพของวัยแรงงานที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถทำงานจากที่บ้านได้ ซึ่งแตกต่างจากครัวเรือนรายได้สูง รวมทั้งค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสารต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น ค่าใช้บริการโทรศัพท์ ค่าบริการอินเทอร์เน็ตเป็นต้นปัญหาความยากจนจึงยังคงปรากฏเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยอยู่ และยังเป็นที่ต้องหาทางเยียวยาแก้ไขผ่านนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของรัฐ ในการปรับปรุงระบบสวัสดิการและบริการพื้นฐานให้สามารถครอบคลุมและมีคุณภาพเพียงพอกับความต้องการของคนในสังคม และต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมสามารถเข้าถึงอย่างเท่าเทียมและใช้ได้อย่างเป็นธรรม เพื่อพยายามลดช่องว่างของความยากจนให้เกิดการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันให้มากขึ้น ซึ่งนโยบายของภาครัฐที่ผ่านมาเน้นนโยบายเรื่องการแก้ปัญหา

ความยากจน ซึ่งได้ผลในบางระดับแต่ยังไม่ได้ลดความเหลื่อมล้ำอย่างแท้จริง เพราะคนจนแม้จะมีสภาพที่ดีขึ้น แต่ก็ยังไม่เกิดการลดช่องว่างของรายได้สูงสุดกับรายได้ต่ำที่สุดได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง (ธนาการออมสิน, 2565)

รัฐบาลได้มอบหมายให้ธนาการออมสินในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐมีบทบาทที่สำคัญในการเป็นพลังขับเคลื่อนตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ การลดปัญหาความยากจน การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจจากฐานรากให้มีความเข้มแข็งพร้อมมุ่งสู่การเป็น “ธนาการเพื่อสังคม” อันนำไปสู่การสร้างอนาคต ที่มั่นคง และความสุขที่ยั่งยืนของประเทศและประชาชนธนาการได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการกิจเพื่อสังคมและชุมชนอย่างมีธรรมาภิบาล คำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามแนวทาง ESG (Environmental, Social and Governance) ผ่านการดำเนินงานที่สำคัญต่างๆ เช่น การส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงิน การสร้างความรู้สร้างอาชีพ สร้างตลาดสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างวินัยทางการเงินให้แก่เศรษฐกิจฐานราก เยาวชนและผู้สูงอายุ ตลอดจนการบริหารจัดการภารกิจด้านสังคมและนโยบายรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2561 เห็นชอบให้ธนาการออมสินดำเนินมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในหลาย ๆ มาตรการ โดยมอบหมายให้ธนาการออมสินเข้าไปดูแลประชาชนในระดับฐานรากที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่ต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ โดยให้โครงการธนาการประชาชน สำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ PSA เป็นโครงการธุรกรรมตามนโยบายรัฐบาล (Public Service Account : PSA) ขอรับสนับสนุนจากภาครัฐให้นำต้นทุนในการดำเนินการสำหรับโครงการออมสินเพื่อผู้มีรายได้น้อยและผู้สูงอายุมาบวกกลับเป็นผลงานธนาการ (ธนาการออมสิน, 2565)

จากการระบาดของโควิด-19 ที่หลายคนต้องประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจ เงินฝืดเคือง ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ตกงานว่างงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ดังนั้นรัฐบาลได้ออกมาตรการทางการเงิน ผ่านสถาบันการเงินของรัฐ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยเฉพาะประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น "กู้เงิน" ด้วยการปล่อยสินเชื่อประชารัฐ ผ่านธนาการออมสินภายใต้โครงการธนาการประชาชน สำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ให้ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หรือบัตรคนจน สามารถกู้เงินผ่านธนาการออมสินตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยเป็นการปล่อยเงินกู้ให้กับผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ อัตราดอกเบี้ยที่ถูกหลักเสี่ยงการกู้เงินจากนอกระบบและเพื่อสร้างพื้นฐานความมั่นคงที่ยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย ตามแผนการดำเนินงานของธนาการออมสิน ภายใต้จุดยืนธนาการเพื่อสังคม ด้วยเป้าหมายลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเข้าถึงแหล่งเงินที่เป็นธรรม ธนาการออมสินจึงจัดให้มีโครงการสินเชื่อสำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยธนาการออมสินได้ดำเนินปล่อยสินเชื่อในวงเงิน 50,000 บาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.75% ต่อปี ระยะเวลา 5 ปี และสามารถนำเงินจำนวนนี้ไปใช้จ่ายซื้อของอุปโภคบริโภค

หรือนำไปหมุนเวียนหรือเริ่มต้นในการเป็นเงินทุนเพื่อทำธุรกิจ และยังสามารถไปช่วยแก้ปัญหาหนี้ในระบบที่มีดอกเบี้ยแพง ซึ่งสินเชื่อสำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยบรรเทาและบางเบาภาระของประชาชนต่อไป จากการนำนโยบายสาธารณะมาปฏิบัติผ่านระบบการให้สินเชื่อผ่านธนาคารออมสินทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา “ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวตอบสนองต่อผู้มีรายได้น้อยอยู่ในระดับใด และจะมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมวิธี จากการวิจัยเชิงปริมาณ จากการแจกแบบสอบถาม และจากการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง **ประชากร** ได้แก่ ลูกจ้างที่สามารถใช้และยื่นสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนสำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน 776 คน **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ลูกจ้างที่สามารถใช้และยื่นสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนสำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน 264 คน ที่ได้จากสูตรของยามาเน่ (Yamane) **ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ** ได้แก่ ผู้จัดการและพนักงานของธนาคารออมสิน จำนวน 8 สาขา สาขาละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 2.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2.2 แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลผู้ให้

สัมภาษณ์ และแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ควรมีแนวทางอย่างไร โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับเปลี่ยนสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.881

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอนหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถาม จำนวน 264 ชุด และจากการสัมภาษณ์ จำนวน 16 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์โดยรูปแบบข้อมูลเชิงพรรณนาความจำแนกข้อมูลตามวัตถุประสงค์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า t-test และ F-test โดยกำหนด เกณฑ์การแปรผลตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

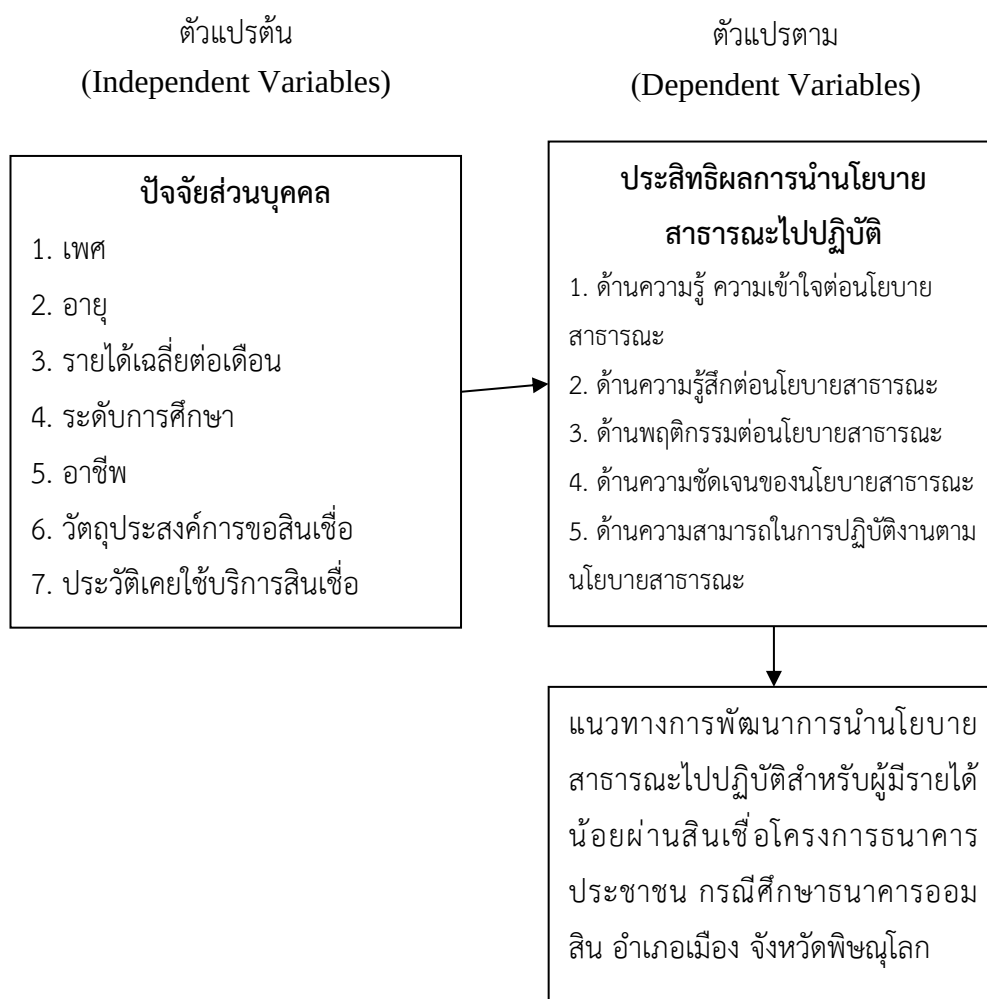
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์รูปแบบข้อมูลเชิงพรรณนาความ นำมาแปลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษานาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่าน
สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษานานาชาติออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยสรุป
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่าน
สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษานานาชาติออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

**1. ระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการ
ธนาคารประชาชน**

ตาราง 1 ระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการ
ธนาคารประชาชน โดยภาพรวม

ลำดับ	ประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านความรู้ ความเข้าใจต่อนโยบายสาธารณะ	3.63	0.80	มาก
2.	ด้านความรู้สึกต่อนโยบายสาธารณะ	3.72	0.63	มาก
3.	ด้านพฤติกรรมต่อนโยบายสาธารณะ	3.76	0.74	มาก
4.	ด้านความชัดเจนของนโยบายสาธารณะ	3.64	0.72	มาก
5.	ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานตามนโยบาย สาธารณะ	3.66	0.68	มาก
ภาพรวม		3.68	0.49	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่าน
สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษานานาชาติออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพฤติกรรมต่อนโยบาย
สาธารณะ ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมา คือ ด้านความรู้สึกต่อนโยบายสาธารณะ ($\bar{X} = 3.72$) ด้านความสามารถใน
การปฏิบัติงานตามนโยบายสาธารณะ ($\bar{X} = 3.66$) ด้านความชัดเจนของนโยบายสาธารณะ ($\bar{X} = 3.64$) และ
ด้านความรู้ ความเข้าใจต่อนโยบายสาธารณะ ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการนำนโยบายสาธารณะไป
ปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน

ตาราง 2 ผลสรุปการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	1.193	-	0.234	-	✓
อายุ	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	-	0.387	0.818	-	✓
รายได้เฉลี่ย	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	0.546	-	0.586	-	✓
การศึกษา	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	-	0.948	0.437	-	✓
อาชีพ	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	-	0.665	0.575	-	✓
วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	-	0.808	0.491	-	✓
ประวัติเคยใช้บริการสินเชื่อธนาคารออมสิน	ประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	1.088	-	0.278	-	✓

จากตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ลูกค้ำที่มี เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย การศึกษา อาชีพ วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ และประวัติเคยใช้บริการสินเชื่อธนาคารออมสินที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 16 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้ แนวทางการพัฒนาการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ควรดำเนินการ คือ 1) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการที่ผ่านมา ให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ 2) การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ เพื่อเป็นการทบทวนแผนของ

โครงการ เพื่อระบุนผลการดำเนินโครงการ ปัญหา อุปสรรค ในขณะที่ดำเนินโครงการโครงการ 3) การประเมินโครงการหรือการประเมินประสิทธิภาพ การประเมินที่ให้เห็นถึงผลสำเร็จของการดำเนินโครงการในเชิงของประสิทธิภาพ และ 4) การพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการใหม่ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในปีต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระดับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีขอบเขตการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจต่อนโยบายสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนฯ มีการส่งข่าวสารให้ท่านได้รับทราบความเคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ 2) ด้านความรู้สึกลต่อนโยบายสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สินเชื่อโครงการฯ มีประโยชน์ต่อผู้มีรายได้น้อยอย่างแท้จริง และเจ้าหน้าที่สามารถตอบคำถามและแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน 3) ด้านพฤติกรรมต่อนโยบายสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชำระหนี้เงินคืนให้กับธนาคารออมสินตรงเวลาเมื่อถึงวันนัดชำระ 4) ด้านความชัดเจนของนโยบายสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานตามนโยบายไว้อย่างชัดเจน และ 5) ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานตามนโยบายสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปฏิบัติงานมีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความเข้าใจต่อการดำเนินการของสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนฯ เช่น กระบวนการการขอสินเชื่อ เอกสารประกอบที่ใช้ในการขอสินเชื่อ เป็นต้น มีความเข้าใจต่อโครงสร้างของสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน เช่น วงเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย หลักประกัน เป็นต้น ได้เข้าถึงสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนฯ ได้ง่ายขึ้น จากการติดตามข่าวสารจากธนาคารอย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ฯ สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนฯ มีการส่งข่าวสารให้ท่านได้รับทราบความเคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ จูวรรณ (2564) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายด้าน ลำดับแรก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลลัพธ์ รองลงมาคือ ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวิทย์ ศิริพรรณปัญญา (2564) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ ด้านระยะเวลาในการดำเนินการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านความสะดวกที่ได้รับ และด้านคุณภาพของบริการที่ได้รับ

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ลูกค้ายกมี เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย การศึกษา อาชีพ วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ และประวัติเคยใช้บริการสินเชื่อธนาคารออมสินที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ จูวรรณ (2564) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของการประเมินผลนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะ ส่วนบุคคล พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวิทย์ ศิริพรรณปัญญา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่าผลเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ประชาชนที่มีระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปีต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจในโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน พบว่า ควรดำเนินการ คือ 1) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการที่ผ่านมา ให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ 2) การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ เพื่อเป็นการทบทวนแผนของโครงการ เพื่อระบุผลการดำเนินโครงการ ปัญหา อุปสรรค ในขณะที่ดำเนินโครงการโครงการ 3) การประเมินโครงการหรือการประเมินประสิทธิภาพ การประเมินที่ให้เห็นถึงผลสำเร็จของการดำเนินโครงการในเชิงของประสิทธิภาพ และ 4) การพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการใหม่ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในปีต่อไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชัยวัฒน์ จูวรรณ (2564) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ด้านบริบท ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิที่ตนจะได้รับ และควรพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึง ด้าน

ปัจจัยนำเข้า ควรมีการยกสิทธิ์ สวัสดิการและยอดเงินคงเหลือให้ไปสมทบในเดือนถัดไปได้ ด้านกระบวนการ ควรเชิญชวน ร้านค้าภายในชุมชนให้เข้าร่วมโครงการเป็นร้านธงฟ้า และด้านผลลัพธ์ ควรขยายขอบเขต สวัสดิการภายในบัตรให้กว้างขวางออกไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่าน สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” ผู้วิจัยขอเสนอ ประเด็นข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ธนาคารออมสินควรมีการประเมินโครงการก่อนดำเนินการที่ผ่านมา ให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. ธนาคารออมสินควรมีการประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ เพื่อเป็นการทบทวนแผนของ โครงการ เพื่อระบุดผลการดำเนินโครงการ ปัญหา อุปสรรค ในขณะดำเนินโครงการโครงการ
3. ธนาคารออมสินควรมีการประเมินโครงการหรือการประเมินประสิทธิภาพ ที่ให้เห็นถึงผลสำเร็จ ของการดำเนินโครงการในเชิงของประสิทธิภาพ
4. ธนาคารออมสินควรมีการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการใหม่ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในปีต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความต้องการของประชาชนในการดำเนินการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสำหรับผู้มี รายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้สินเชื่อสำหรับผู้มีรายได้น้อยผ่านสินเชื่อโครงการธนาคาร ประชาชน กรณีศึกษาธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เอกสารอ้างอิง

- จารุวิทย์ ศิริพรรณปัญญา. (2564). ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขต
จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ จุวรรณ. (2564). การประเมินผลนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด
สกลนคร. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทศพล ชื่นจ่อหอ. (2564). บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ: เครือข่ายนโยบายและการเมืองนครในจังหวัดพิษณุโลก.
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนาคารออมสิน. (2565). คำสั่งที่ 26/2565. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565. แหล่งที่มา:
<https://www.gsb.or.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์
ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.